

Umowa o współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa między Ukrainą a Rzeczpospolitą Polską

8 lipca 2024 - 14:45

Preambuła

Ukraina i Rzeczpospolita Polska („Polska”), zwane dalej „Uczestnikami”,

przypominając, że Polska była pierwszym krajem, który uznał niepodległość Ukrainy 2 grudnia 1991 r.;

przypominając o nawiązaniu stosunków dyplomatycznych między Ukrainą a Polską w dniu 8 stycznia 1992 r. i podpisaniu Traktatu o dobrym sąsiedztwie, przyjaznych stosunkach i współpracy w dniu 18 maja 1992 r.;

przypominając o podpisaniu 2 grudnia 2016 r. Porozumienia ogólnego między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o wzajemnej współpracy w dziedzinie obronności;

potwierdzając wspólne dziedzictwo historyczne i uznając bliskość obu kultur, języków i tradycji politycznych swoich narodów;

potwierdzając wspólne interesy i wspólną odpowiedzialność za pokój i bezpieczeństwo w Europie;

potwierdzając swe głębokie zaangażowanie na rzecz wspólnie podzielanych zasad demokracji, praworządności, dobrych rządów, poszanowania podstawowych wolności i praw człowieka;

potwierdzając, że członkostwo Ukrainy w Unii Europejskiej (UE) i Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO) oraz zintensyfikowana współpraca regionalna leżą w strategicznym interesie Ukrainy i Polski;

potwierdzając determinację do dalszego wzmocnienia już ścisłej współpracy w obronie niepodległości i integralności terytorialnej swoich Państw oraz zapewnienia wolności swoich Narodów od przymusu zewnętrznego;

uznając, że nielegalna i niesprowokowana inwazja Rosji na Ukrainę stanowi zagrożenie dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz rażące naruszenie prawa międzynarodowego oraz zasad i zobowiązań Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE);

niezmiennie popieramy suwerenność Ukrainy i jej integralność terytorialną w jej granicach, które zostały uznane na arenie międzynarodowej w 1991 r., w tym w obrębie morza terytorialnego;

potwierdzając niezbywalne prawo Ukrainy do samoobrony, zapisane w artykule 51 Karty Narodów Zjednoczonych;

potwierdzając swoją solidarność, która od 2022 r. znalazła wyraz we wsparciu Polski dla Ukrainy w obliczu brutalnej i nielegalnej agresji Rosji;

przypominając o bezprecedensowym wsparciu i pomocy politycznej, wojskowej, gospodarczej, medycznej i humanitarnej udzielonych przez Polskę i jej obywateli Ukrainie w obliczu agresji Rosji od 2014 r. i jej pełnoskalowej inwazji w 2022 r.;

uznając, że 5 kwietnia 2024 r. Polska utworzyła Radę Współpracy z Ukrainą w celu lepszego stawiania czoła wyzwaniom i koordynowania wysiłków na rzecz odbudowy i odnowy Ukrainy oraz jej integracji z UE;

powtórzenie oświadczenia z komunikatu ze szczytu NATO w Wilnie w lipcu 2023 r., zgodnie z którym przyszłość Ukrainy leży w NATO;

podkreślając, że dwustronne zobowiązania w zakresie bezpieczeństwa nie zastępują przyszłego członkostwa Ukrainy w NATO;

przypominając historyczną decyzję Rady Europejskiej z dnia 14 grudnia 2023 r. o przyznaniu Ukrainie statusu kraju kandydującego i otwarciu negocjacji akcesyjnych z Ukrainą oraz podkreślając, że rozszerzenie UE jest znaczącą inwestycją w pokój, bezpieczeństwo, stabilność i dobrobyt;

uznając, że Ukraina powinna otrzymać wsparcie, aby być w pełni zdolna do obrony i odstraszenia od wszelkich przyszłych agresji;

uznając, że Ukraina i cała Europa nie będą bezpieczne, dopóki nie zostanie przywrócony sprawiedliwy pokój, który będzie respektował prawa Ukrainy wynikające z prawa międzynarodowego, w szczególności jej suwerenność i integralność terytorialną;

przypominając, że Ukraina będzie nadal wdrażać ambitny program reform oraz że Polska jest gotowa wesprzeć wysiłki Ukrainy na rzecz reform, które są niezbędne do jej członkostwa w UE i NATO, a także do przystąpienia do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), i wyraża uznanie dla Ukrainy za znaczący postęp w zakresie reform poczyniony do tej pory;

przypominając, że Polska popiera inicjatywę Ukrainy na rzecz wszechstronnego, sprawiedliwego i trwałego pokoju: 10-punktową formułę pokoju opartą na Karcie Narodów Zjednoczonych (ONZ) i że format ten stanowi wiarygodną podstawę przyszłego pokoju i obejmuje szereg ważnych wątków działań, w których Polska jest już aktywna, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa energetycznego;

wspólnie podjęły decyzję o zacieśnieniu współpracy poprzez realizację następujących dwustronnych długoterminowych porozumień i zobowiązań w zakresie bezpieczeństwa i bezpieczeństwa.

I. Zakres i cele

1. Niniejsza Umowa ma na celu uzupełnienie Wspólnej Deklaracji Wsparcia dla Ukrainy, przyjętej w Wilnie 12 lipca 2023 r. (zwanej dalej „Wspólną Deklaracją G7”), którą następnie współpodpisała Polska.
2. Dzięki tej Umowie Ukraina i Polska postanowiły potwierdzić i pogłębić swoją współpracę i partnerstwo. Uczestnicy będą nadal szukać sposobów na dalsze wzmocnienie swoich długoterminowych relacji, zwłaszcza w sferze polityki bezpieczeństwa i obrony.
3. Uczestnicy są gotowi do regularnych konsultacji w kwestiach strategicznych i koordynacji wsparcia w celu udzielenia Ukrainie pomocy w obronie przed agresją rosyjską.

4. Uczestnicy uznają, że trwająca rosyjska agresja przeciwko Ukrainie stanowi fundamentalny kontekst niniejszej Umowy. Głównym celem jest zatem wsparcie samoobrony Ukrainy. W tym względzie Uczestnicy mają na celu:
- dalszy rozwój współpracy politycznej, wojskowej, w zakresie bezpieczeństwa, obronności i gospodarki;
 - współpracować w zakresie wyposażenia i szkolenia ukraińskich sił bezpieczeństwa i obrony;
 - przyczynić się do rozwoju Sił Przyszłości Ukrainy;
 - wspierać proces integracji Ukrainy ze strukturami euroatlantyckimi i europejskimi;
 - ściśle współpracować w odbudowie Ukrainy jako suwerennego i demokratycznego państwa;
 - współpracować w celu zapewnienia Ukrainie odpowiedniego wsparcia w przypadku przyszłej agresji ze strony Rosji;
 - wspierać dążenie do sprawiedliwego i długotrwałego pokoju i bezpieczeństwa dla Ukrainy, opartego na wycofaniu wojsk rosyjskich z terytorium Ukrainy, odzyskaniu integralności terytorialnej Ukrainy w ramach uznanych przez społeczność międzynarodową granic, a także pociągnięciu Rosji, jej przywódców i wspólników do odpowiedzialności za wszystkie zbrodnie popełnione przeciwko Ukrainie i jej narodowi.

II. Współpraca w przypadku przyszłego ataku zbrojnego lub znacznej eskalacji

1. W przypadku wznowienia rosyjskiej agresji na Ukrainę po zaprzestaniu obecnych działań wojennych lub w przypadku znacznej eskalacji obecnej agresji i na wniosek któregośkolwiek z nich, Uczestnicy przeprowadzą konsultacje w ciągu 24 godzin w celu ustalenia środków niezbędnych do przeciwdziałania lub odstraszenia agresji. Kierując się potrzebami Ukrainy w zakresie wykonywania prawa do samoobrony zapisanego w artykule 51 Karty Narodów Zjednoczonych, Polska, zgodnie ze swoimi odpowiednimi wymogami prawnymi i konstytucyjnymi, zapewni szybką i trwałą pomoc, w tym kroki mające na celu nałożenie kosztów politycznych i gospodarczych na Rosję. Za zgodą Uczestników takie konsultacje mogą odbyć się z przedstawicielami innych zainteresowanych państw, które również zawarły porozumienia z Ukrainą w ramach Wspólnej Deklaracji G7.
2. Uczestnicy będą kontynuować konsultacje, stosownie do potrzeb, przez cały okres trwania agresywnej wojny prowadzonej przez Rosję.
3. Aby zapewnić najszerszą i najskuteczniejszą zbiorową odpowiedź na jakąkolwiek przyszłą agresję przeciwko Ukrainie, Uczestnicy mogą zmienić niniejszą Umowę w celu dostosowania jej do wszelkich mechanizmów, jakie Ukraina może następnie uzgodnić z partnerami międzynarodowymi, w tym uczestnikami Wspólnej Deklaracji G7.

III. Współpraca obronna i wojskowa

Możliwości militarne Ukrainy

1. Uczestnicy będą kontynuować wysiłki mające na celu poprawę zdolności Sił Zbrojnych Ukrainy i innych sił bezpieczeństwa i obrony do obrony terytorium i obywateli Ukrainy przed inwazją Rosji, do reagowania na wszelkie dalsze zbrojne ataki ze strony Rosji, a także do zwiększenia interoperacyjności Ukrainy z NATO i przyspieszenia przejścia Ukrainy do standardów NATO.

2. Polityką Polski jest pomoc Ukrainie, na zasadzie dwustronnej oraz poprzez współpracę z sojusznikami i partnerami, w utrzymaniu jej wysokiej jakości obrony i przewagi militarnej w obliczu szybkich, niepewnych i trudnych przemian regionalnych w polityce i dziedzinie bezpieczeństwa.
3. Polityką Ukrainy jest dzielenie się z Polską najlepszymi praktykami, doświadczeniami operacyjnymi i, w razie potrzeby, rozwiązaniami mającymi znaczenie dla zwiększenia wzajemnego bezpieczeństwa i komplementarności procesów rozwoju sił zbrojnych, tak istotnych dla wzajemnych przygotowań do członkostwa Ukrainy w NATO.
4. Od początku pełnoskalowej agresji Rosji Polska była na czele w dostarczaniu Ukrainie wsparcia wojskowego na lądzie, w powietrzu, na morzu i w cyberprzestrzeni. Polska przekazała Ukrainie znaczną ilość broni, takiej jak:
 - ciężkie uzbrojenie, w tym czołgi i opancerzone pojazdy bojowe,
 - myśliwce i śmigłowce bojowe,
 - przenośne systemy rakietowe obrony powietrznej i systemy obrony powietrznej,
 - bezzałogowe statki powietrzne i amunicja krążąca,
 - systemy artyleryjskie,
 - broń indywidualna,
 - amunicja dużego i małego kalibru,
 - sprzęt medyczny, przeciwpożarowy i ochrony osobistej żołnierza,
 - inna broń i sprzęt.
5. Polska zmobilizowała również kraje o podobnych poglądach do podjęcia nowych form wsparcia, takich jak dostawy nowoczesnych systemów uzbrojenia produkcji zachodniej.
6. Od początku 2022 r. Polska przekazała 44 pakiety różnego rodzaju broni i amunicji. Ich łączna wartość, wraz z innymi formami wsparcia dla Sił Zbrojnych Ukrainy, zwłaszcza w formie szkoleń, logistyki, zaopatrzenia, konserwacji i napraw oraz w dziedzinie medycznej, przekroczyła 4 mld EUR.
7. Mając na uwadze powyższe, w 2024 r. Polska zapewni kilka znaczących pakietów pomocy wojskowej i będzie kontynuować intensywne wsparcie w ciągu najbliższej dekady.
8. Polska będzie kontynuować pomoc wojskową dla Ukrainy tak długo, jak będzie to konieczne, priorytetowo traktując wysiłki mające na celu wzmocnienie zdolności bojowych Ukrainy we wszystkich domenach. Wsparcie to będzie realizowane na zasadzie dwustronnej i poprzez wkład w:
 - koalicje, UE, NATO i inne inicjatywy wielostronne mające na celu umożliwienie obrony Ukrainy przed agresją rosyjską i wzmocnienie jej zdolności obronnych;
 - szkolenie Sił Zbrojnych Ukrainy i innych sił bezpieczeństwa i obrony;
 - pomoc w tworzeniu strategicznych zapasów niezbędnych do szybkiego odstraszenia potencjalnych przyszłych agresji;
 - wysiłki mające na celu zapewnienie pełnej interoperacyjności ukraińskich sił zbrojnych z NATO, co stanowi impuls do przyszłego członkostwa.
9. Polska będzie nadal aktywnie uczestniczyć w Grupie Kontaktowej ds. Obrony Ukrainy (UDCG). Biorąc pod uwagę ilość ciężkiego sprzętu przekazanego Ukrainie przez Polskę i rolę Polski w tworzeniu koalicji czołgów produkcji zachodniej, Polska objęła przywództwo w Koalicji Zdolności Pancernych w ramach UDCG. Koalicja ta będzie wspierać dostawy kompleksowego pakietu zdolności pancernych i będzie miała na celu poprawę interoperacyjności sił ukraińskich i sojusznicznych.

10. Polska zaangażuje się również w inne koalicje, a także pozostanie otwarta na rozważenie i dostosowanie swojego udziału w możliwych przyszłych inicjatywach, biorąc pod uwagę ewolucyjny charakter zestawu narzędzi pomocowych.
11. Polska będzie nadal obsługiwać centrum logistyczne (POLLOGHUB z jego modułami lotniczymi, drogowymi i kolejowymi) i jest zdecydowana utrzymać swoją wiodącą rolę w zapewnianiu efektywnego zaopatrzenia Ukrainy w uzbrojenie i sprzęt. Polska ułatwi przemieszczanie personelu wojskowego i cywilnego oraz uzbrojenia i sprzętu Sił Zbrojnych Ukrainy i innych sił bezpieczeństwa i obrony przez terytorium Polski do innych krajów w celach szkoleniowych i innych, tak jak czyniła to od początku rosyjskiej inwazji.
12. Uznając znaczący postęp Ukrainy na drodze do integracji euroatlantyckiej, Polska będzie wspierać proces modernizacji wojskowej Sił Zbrojnych Ukrainy i innych sił bezpieczeństwa i obrony, mający na celu zwiększenie interoperacyjności z NATO, a także dostosowanie do standardów NATO. Wspierając trwający proces reformy obronności na Ukrainie, Polska będzie oferować doradztwo na poziomie strategicznym, operacyjnym i taktycznym. Szczególna uwaga zostanie skierowana na prowadzenie demokratycznego nadzoru nad Siłami Zbrojnymi Ukrainy, poprawę praktyk antykorupcyjnych, przejrzyste zarządzanie zasobami i inne niezbędne reformy dotyczące instytucjonalnej transformacji sektora obronnego.
13. Od początku rosyjskiej agresji na pełną skalę Polska nieprzerwanie dostarcza sprzęt wojskowy Ukrainie również za pośrednictwem Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju (EPF), jednocześnie promując wiarygodny i skuteczny charakter tego instrumentu, aby zachęcić inne państwa członkowskie do przyłączenia się do niego. Polska będzie współpracować ze swoimi partnerami z UE, aby zapewnić długoterminowe, zrównoważone wsparcie dla Ukrainy za pośrednictwem EPF, Funduszu Pomocy Ukrainie (UAF) i innych potencjalnych przyszłych instrumentów.
14. Polska, na prośbę Ukrainy, będzie zachęcać obywateli Ukrainy do powrotu na Ukrainę w celu służby w Siłach Zbrojnych Ukrainy oraz innych siłach bezpieczeństwa i obrony.
15. Uczestnicy uznają, że w kontekście obecnej rosyjskiej wojny agresywnej Ukraina zdobyła znaczące doświadczenie i wiedzę specjalistyczną, które mogą przyczynić się do dalszej modernizacji Sił Zbrojnych RP. Szczegółowy zakres i kierunki przyszłej współpracy w tym obszarze zostaną określone przez Uczestników.
16. Uczestnicy będą dążyć do zacieśnienia współpracy na szczeblu dowództw i rodzajów sił zbrojnych (wspieranej przez wymianę oficerów łącznikowych) w celu wsparcia wymiany doświadczeń i wyciągniętych wniosków.
17. Uznając potencjał LITPOLUKRBRIG w zakresie wspierania potencjału Sił Zbrojnych Ukrainy, Uczestnicy będą kontynuować zaangażowanie w proces szkolenia żołnierzy ukraińskich, w szczególności na terytorium Polski, oraz inne formy współpracy wojskowej w tym formacie.
18. Polska będzie kontynuować pomoc wojskową dla Ukrainy poprzez wymianę doświadczeń w dziedzinie cyberprzestrzeni oraz w zakresie opracowywania, wdrażania i użytkowania systemów Analizy Systemowej i Rozwoju Programów (SAP) oraz Planowania Zasobów Przedsiębiorstwa (ERP).
19. Uczestnicy będą wspólnie działać na rzecz wzmocnienia potencjału militarnego Ukrainy, dążąc do osiągnięcia poziomu, który w przypadku agresji zewnętrznej przeciwko Polsce w okresie poprzedzającym przystąpienie Ukrainy do NATO, umożliwi Ukrainie udzielenie skutecznej pomocy wojskowej.
20. Uczestnicy zgadzają się co do potrzeby kontynuowania dialogu dwustronnego, a także dialogu z innymi partnerami, mającego na celu zbadanie zasadności i wykonalności ewentualnego

przechwytywania w przestrzeni powietrznej Ukrainy rakiet i bezzałogowych statków powietrznych wystrzeliwanych w kierunku terytorium Polski, zgodnie z niezbędnymi procedurami uzgodnionymi przez państwa i organizacje zaangażowane.

21. Uznając znaczące wsparcie udzielone dotychczas przez Polskę ukraińskim Siłom Powietrznym, w tym w zakresie myśliwców MIG-29, Uczestnicy będą kontynuować w 2024 r. i później dwustronny dialog na temat dalszej współpracy dotyczącej tej platformy powietrznej i rozważą dostawę eskadry samolotów MIG-29 bez uszczerbku dla bezpieczeństwa Polski i zdolności operacyjnych polskich Sił Powietrznych.

Treningi i ćwiczenia

1. Polska zobowiązała się do kontynuowania szkoleń i edukacji wojskowej na terytorium Polski (w tym programów szkolenia szkoleniowców) oraz wsparcia w budowaniu potencjału ukraińskich sił bezpieczeństwa i obrony. Jako gospodarz dowództwa operacyjnego CAT-C Misji Wsparcia Wojskowego UE (EUMAM), Polska przeszkoliła do tej pory około jednej trzeciej z 50 tysięcy Ukraińców przeszkolonych w ramach EUMAM. Oprócz wsparcia dwustronnego Polska zapewniła zaawansowane szkolenia około 22 tysiącom ukraińskiego personelu.
2. Wsparcie szkoleniowe będzie kontynuowane w ramach EUMAM, prowadzonego pod auspicjami dowództwa operacyjnego UE – CAT-C, w formie dwustronnego szkolenia i wsparcia państwa przyjmującego. Szkolenie będzie kontynuowane w trzech obszarach:
 - szkolenia specjalistyczne w razie potrzeby, a także szkolenia medyczne i inżynieryjno-wojskowe;
 - zbiorowe – obejmujące szkolenie brygad, batalionów zmechanizowanych i sztabów czołgów;
 - przywództwo – szkolenie dowódców drużyn i plutonów.Uzupełnieniem wyżej wymienionych szkoleń są i będą szkolenia realizowane przez Siły Zbrojne RP we współpracy z sojusznikami w ramach innych porozumień.
3. Ten rodzaj szkolenia zapewnia konkretną wartość dodaną i promuje zwiększoną interoperacyjność sił. Polska jest gotowa rozszerzyć i elastycznie dostosować swoją ofertę szkoleniową dwustronnie lub w ramach EUMAM, aby objąć szersze komponenty ukraińskich sił bezpieczeństwa i obrony, a także różne rodzaje zdolności.
4. Polska będzie kontynuować organizację kursów języka angielskiego dla Sił Zbrojnych Ukrainy na polskich uczelniach wojskowych oraz szkoleń specjalistycznych, w tym szkoleń i edukacji medycznej i morskiej. W ramach wsparcia medycznego Polska utrzyma zaangażowanie w inicjatywę uruchomioną w 2023 r., aby zapewnić pomoc w szkoleniu multidyscyplinarnych zespołów Systemu Wsparcia Psychologicznego, w tym specjalistów od powrotu do zdrowia psychicznego i rehabilitacji Sił Zbrojnych Ukrainy.
5. Możliwość rozszerzenia zakresu szkoleń specjalistycznych Sił Zbrojnych Ukrainy zależeć będzie od możliwości Sił Zbrojnych RP.
6. Uczestnicy będą kontynuować współpracę w kwestii szkolenia personelu sił bezpieczeństwa i obrony Ukrainy na terytorium Polski. Obywatele Ukrainy czasowo przebywający w Polsce i innych państwach będą mogli uczestniczyć w procesie szkolenia. Uczestnicy uzgodnią procedurę selekcji, szkolenia, obsady, dostarczania broni, sprzętu i amunicji, a także wsparcia socjalnego i finansowego takiego personelu oraz status jego pobytu na terytorium Polski.
7. Uczestnicy będą organizować coroczny dialog na wysokim szczeblu na temat strategicznej polityki obronnej i bezpieczeństwa, w razie potrzeby w rozszerzonym formacie.

Współpraca przemysłu obronnego

1. Uczestnicy będą zachęcać i ułatwiać zaangażowanie swoich przemysłów obronnych w celu przyczynienia się do rozwoju zdolności obronnych Ukrainy. Szczególna uwaga zostanie poświęcona rozwojowi i zachowaniu przewagi militarnej Ukrainy niezbędnej do samoobrony przed agresją Rosji.
2. Polska będzie wspierać działania Ukrainy zmierzające do zintegrowania jej przemysłu obronnego z ramami obronności i bezpieczeństwa NATO i UE, również w kontekście nowych perspektyw współpracy obronnej między UE a Ukrainą.
3. Uczestnicy zidentyfikują możliwości bliższych partnerstw przemysłowych w zakresie obronności i współpracy ukierunkowanej na wzajemne korzyści handlowe i polityczne. W tym celu Polska rozważy sposoby generowania inwestycji i pomocy finansowej, w stosownych przypadkach, w szczególności w czasie wojny i powojennej odbudowy.
4. Uczestnicy będą współpracować, aby stworzyć środowisko sprzyjające polskim firmom zbrojeniowym lokującym produkcję również na Ukrainie. Ponadto zamierzają włączyć przedsiębiorstwa ukraińskie do łańcuchów produkcyjnych sprzętu wojskowego i aktywów.
5. Polska będzie badać dalsze możliwości rozszerzenia bieżącego serwisowania i napraw sprzętu wojskowego przekazanego przez Polskę, sojuszników i partnerów ukraińskim siłom zbrojnym i innym siłom bezpieczeństwa i obrony, opierając się na dotychczas zdobytych doświadczeniach, w tym w zakresie napraw ciężkiego sprzętu na miejscu. Pomoc w zakresie napraw i konserwacji sprzętu wojskowego będzie udzielana w odniesieniu do nowoczesnej broni produkowanej w Polsce, jak również sprzętu postsowieckiego.
6. Uznając strategiczne znaczenie przemysłu kosmicznego, Uczestnicy będą priorytetowo traktować rozwijanie projektów we wspólnie uzgodnionych obszarach działalności kosmicznej, w oparciu o prace dotychczas wykonane przez poszczególne agencje kosmiczne.
7. Uczestnicy będą działać na rzecz wzmocnienia wysiłków zmierzających do zmniejszenia istniejących barier we współpracy przemysłowej, w tym w obrębie przemysłu kosmicznego, uwzględniając przy tym ogólną sytuację bezpieczeństwa i uzasadnione interesy swoich sektorów, w tym poprzez ocenę najlepszych opcji lokalizacji produkcji na Ukrainie lub w Polsce, a także poprzez zbadanie możliwości wspólnej produkcji.
8. Uczestnicy będą regularnie analizować środki mające na celu łagodzenie istniejących wąskich gardeł w łańcuchu dostaw, które utrudniają produkcję priorytetowej broni i amunicji.
9. Polska będzie współpracować z Ukrainą w celu wzmocnienia ochrony przekazanych technologii i praw własności intelektualnej. Jednocześnie Ukraina będzie działać w celu ochrony tych technologii i własności intelektualnej.
10. Uczestnicy zintensyfikują dwustronną współpracę w zakresie kontroli międzynarodowych transferów broni i wzmocnienia zdolności Ukrainy do zarządzania zapasami broni strzeleckiej i lekkiej znajdującymi się pod kontrolą państwa lub w posiadaniu podmiotów cywilnych.
11. Ukraina i Polska będą pracować nad przekształceniem ukraińskiego przemysłu obronnego w potężny potencjał umożliwiający Ukrainie przywrócenie integralności terytorialnej w ramach międzynarodowo uznanych granic z 1991 r., stanowiąc główny czynnik napędowy ożywienia gospodarczego i będąc istotną częścią skutecznego odstraszenia przed przyszłymi próbami agresji w celu zapewnienia pokoju i dobrobytu Ukrainie, Polsce i całej Europie. W trakcie tego procesu Ukraina zobowiąże się do włączenia polskich przedsiębiorstw.

Droga do NATO

1. Uczestnicy potwierdzają, że Ukraina należy do rodziny euroatlantyckiej i dołączy do grona sojuszników NATO. Członkostwo Ukrainy w NATO będzie skutecznym wkładem w pokój i stabilność w Europie.
2. Żadna forma dwustronnych zobowiązań lub gwarancji bezpieczeństwa udzielonych Ukrainie przez jej partnerów nie może stanowić alternatywy dla pełnego członkostwa w NATO.
3. Polska nadal stanowczo popiera starania Ukrainy o członkostwo w NATO, m.in. poprzez rozwijanie praktycznej i politycznej współpracy za pośrednictwem Rady NATO-Ukraina, wieloletniego Kompleksowego Pakietu Pomocy NATO i dostosowanego Rocznej Programu Narodowego Ukrainy.
4. Polska popiera dalsze zacieśnianie stosunków i praktycznej współpracy NATO-Ukraina, w tym zwiększenie roli NATO w udzielaniu wsparcia Ukrainie.
5. Uczestnicy zgadzają się, że czerpanie z wyciągniętych wniosków i doświadczeń zdobytych podczas wojny oraz osadzanie ich w doktrynie, taktyce i operacjach na Ukrainie, jak również w państwach sojusznicznych, pozostaje najwyższym priorytetem. Dlatego też będą współpracować, aby zagwarantować dalszy rozwój Wspólnego Centrum Analiz, Szkoleń i Edukacji NATO-Ukraina (JATEC) w Bydgoszczy, w Polsce, i w każdej innej przyszłej lokalizacji.

IV. Współpraca pozamilitarna, w tym przeciwdziałanie zagrożeniom hybrydowym

Infrastruktura krytyczna

1. Polska będzie współpracować z Ukrainą w celu zwiększenia bezpieczeństwa, odbudowy i ochrony krytycznej infrastruktury Ukrainy na bazie dwustronnej oraz w ramach Unii Europejskiej, NATO i innych stosownych ram międzynarodowych.
2. Uczestnicy zacieśnią współpracę w celu zwiększenia odporności i przygotowania podmiotów rządowych i cywilnych, m.in. poprzez wymianę informacji, dostarczanie dostępnego sprzętu, wymianę najlepszych praktyk i doświadczeń.
3. Uczestnicy rozważą możliwość uruchomienia wspólnych programów edukacyjnych i szkoleniowych dla specjalistów w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej, a także wsparcia dostępu ukraińskich ekspertów do odpowiednich programów i projektów międzynarodowych na terenie Polski i innych krajów partnerskich.

Obrona Cywilna

1. Polska była jednym z krajów, które zainicjowały i aktywnie poparły przystąpienie Ukrainy do Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (UCPM), który nadal odgrywa kluczową rolę w zapewnianiu Ukrainie pomocy w zakresie ochrony ludności, a także wspieraniu zapobiegania i gotowości na wypadek katastrof i innych kryzysów.
2. Polska również znacząco przyczyniła się do przekazywania pomocy rzeczowej i innej zgodnie z potrzebami ukraińskich ratowników i cywilów. Łącznie Polska przekazała 2895 palet sprzętu strażackiego, w tym: środki ochrony osobistej (np.: odzież specjalna, hełmy strażackie, buty strażackie), kamery termowizyjne, generatory prądu (792 sztuki), torby medyczne, 259 wozów strażackich. Dalszy sprzęt i pojazdy strażackie dostarczono w związku ze zniszczeniem przez siły rosyjskie zapory Kachovka na rzece Dniepr.
3. Polska potwierdza swoje zaangażowanie na rzecz zapewnienia wielowymiarowej pomocy dostosowanej do potrzeb Ukrainy, obejmującej m.in. szkolenia i inne formy wsparcia służące dalszemu rozwojowi ukraińskiego systemu obrony cywilnej.

4. Obie strony skorzystają także z wiedzy i doświadczenia zdobytego w zarządzaniu obecnymi i przyszłymi ryzykami.

Zagrożenia CBRN

1. Uczestnicy zamierzają dalej rozszerzać istniejącą współpracę dwustronną w celu wzmocnienia odporności Ukrainy i rozwijania jej zdolności do obrony cywilnej przed zagrożeniami związanymi z bronią jądrową, biologiczną i chemiczną.

Bezpieczeństwo cybernetyczne

1. Uznając Porozumienie o porozumieniu w sprawie cyberbezpieczeństwa między Kancelarią Prezesa Rady Ministrów RP a Ministerstwem Transformacji Cyfrowej Ukrainy i Administracją Państwowej Służby Łączności Specjalnej i Ochrony Informacji Ukrainy w Cyberprzestrzeni, podpisane w Kijowie 22 sierpnia 2022 r., jako podstawę współpracy w dziedzinie cyberbezpieczeństwa i pokrewnych obszarów, Strony zgadzają się na dalsze wysiłki na rzecz poprawy swoich zdolności reagowania na wszelkie dalsze zagrożenia pochodzące z cyberprzestrzeni.
2. Już przed rozpoczęciem pełnoskalowej agresji Rosji Polska była na czele w dostarczaniu Ukrainie pomocy w zakresie cyberbezpieczeństwa, danych, systemów informacyjnych i komunikacyjnych. To znacząco wsparło trwałość funkcji licznych ukraińskich systemów krajowych i lokalnych.
3. Polska konsekwentnie współpracuje z Ukrainą w zakresie cyberbezpieczeństwa i pomocy informatycznej i będzie nadal zapewniać dalsze wsparcie.
4. Polska będzie nadal uczestniczyć i aktywnie angażować się jako główne biuro koordynacyjne w międzynarodowym Tallińskim Mechanizmie (TM), którego celem jest koordynacja i ułatwianie cywilnego budowania potencjału cybernetycznego, aby pomóc Ukrainie utrzymać jej podstawowe prawo do samoobrony w cyberprzestrzeni i zająć się długoterminowymi potrzebami w zakresie odporności cybernetycznej. Polska (Ministerstwo Spraw Cyfrowych) będzie nadal pełnić rolę „Back Office”, łącząc ukraińskie potrzeby w zakresie cyberbezpieczeństwa z odpowiedzią partnerów.
5. Uczestnicy będą współpracować w celu wykrywania, zakłócania i odstraszenia złośliwych operacji cybernetycznych, w szczególności złośliwego wykorzystania zdolności cybernetycznych, przez wszelkie wrogie państwa i podmioty niepaństwowe przeciwko Uczestnikom, w tym wykorzystania narzędzi cybernetycznych do szpiegostwa, ataków hybrydowych i zagrożeń dla systemów infrastruktury krytycznej. Będą również zwiększać współpracę operacyjną w walce z cyberprzestępczością.

Bezpieczna transformacja cyfrowa

1. Uczestnicy uznali, że technologia blockchain zwiększa zaufanie obywateli do usług administracji publicznej i ogranicza zakres nadużyć w świecie cyfrowym.
2. Uczestnicy będą wspierać wykorzystanie technologii kwantowych do rozwoju odpornej i bezpiecznej komunikacji pomiędzy instytucjami polskimi i ukraińskimi.
3. Uczestnicy dostrzegają korzyści płynące ze współpracy w kwestiach cyberbezpieczeństwa sztucznej inteligencji (AI).

Bezpieczeństwo informacji i walka z propagandą

1. Uczestnicy uznają krytyczne znaczenie bezpieczeństwa informacji w dzisiejszej erze cyfrowej. Postęp technologiczny, w tym AI, doprowadził do wzrostu zagrożeń, takich jak propaganda i obca manipulacja informacjami i ingerencja (FIMI), w szczególności poprzez kampanie dezinformacyjne, które stanowią poważne wyzwanie dla procesów demokratycznych, bezpieczeństwa narodowego i spójności społecznej.
2. Od początku rosyjskiej agresji Polska zabiegała o międzynarodową uwagę na zagrożenia, jakie stwarzają rosyjskie operacje FIMI, których głównym celem jest zmniejszenie poparcia społecznego dla Ukrainy. Polska będzie wspierać te wysiłki, promując UE, NATO i inne wielostronne wysiłki i inicjatywy mające na celu skuteczniejsze dotarcie do kluczowych odbiorców w Europie i poza nią z faktami na temat nieuzasadnionej wojny Rosji z Ukrainą.
3. Uczestnicy będą wspólnie przeciwdziałać zagrożeniom bezpieczeństwa informacji na całym świecie, w tym propagandzie i FIMI, zwłaszcza na tymczasowo okupowanych terytoriach Ukrainy, poprzez wymianę informacji, wspólną ocenę zagrożeń i skoordynowane działania reagowania, a także poprzez zapewnianie Ukrainie międzynarodowej pomocy technicznej.
4. Uczestnicy zamierzają wzmocnić współpracę w zakresie zwiększania odporności na zagrożenia bezpieczeństwa informacji, propagandę i inne formy FIMI. W tym celu podejmą wspólne działania komunikacyjne, wymienią się wiedzą na temat najlepszych praktyk i narzędzi przeciwdziałania dezinformacji, w tym opartych na sztucznej inteligencji, a także zorganizują powiązane szkolenia i projekty dotyczące edukacji medialnej.

Współpraca wywiadowcza i kontrwywiadowcza

1. Polskie służby specjalne będą współpracować ze swoimi ukraińskimi odpowiednikami w zakresie identyfikowania i przeciwdziałania wspólnie uznawanym zagrożeniom.
2. Polska będzie wspierać Ukrainę w zacieśnianiu współpracy z NATO w sferze wywiadu i kontrwywiadu.

Współpraca w walce z terroryzmem

1. Ukraina i Polska będą pogłębiać współpracę w zakresie zwalczania międzynarodowych organizacji terrorystycznych, powiązanych z nimi instytucji i grup, zintensyfikują wymianę informacji o zagranicznych bojownikach terrorystycznych, podejmą działania mające na celu identyfikację kanałów ich przemieszczania się oraz identyfikację podmiotów prawnych i osób fizycznych, które finansują, udzielają materialnego i innego wsparcia międzynarodowym organizacjom terrorystycznym.

Zwalczanie poważnej i zorganizowanej przestępczości

1. Uczestnicy zamierzają podjąć działania mające na celu zwalczanie poważnej i zorganizowanej przestępczości (SOC).
2. W celu przeciwdziałania wszelkim rodzajom działań SOC, wspólne wysiłki mogą obejmować formy współpracy przewidziane w obowiązujących obecnie lub w przyszłości umowach dwustronnych pomiędzy Uczestnikami.
3. Biorąc pod uwagę postęp negocjacji, Uczestnicy postanawiają zawrzeć międzyrządową Umowę o współpracy w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej.

Nielegalna migracja

1. Uczestnicy będą współpracować w celu złagodzenia ryzyka nielegalnej migracji i innych przestępstw transgranicznych. Zostanie to osiągnięte poprzez wymianę informacji, wspólne grupy robocze i skuteczną współpracę między odpowiednimi organami ścigania.

Współpraca w zakresie bezpieczeństwa morskiego

1. Uczestnicy będą dążyć do skoordynowania swoich wysiłków na rzecz wzmocnienia międzynarodowej współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa morskiego zgodnie z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawie morza i innymi międzynarodowymi instrumentami prawnymi. Ukraina i Polska będą pracować nad opcjami wsparcia Ukrainy w zakresie zwiększania bezpieczeństwa w regionie Morza Czarnego.
2. Uczestnicy zastanowią się nad tym, jak przyczynić się do budowania potencjału morskiego obszaru Ukrainy na zasadzie dwustronnej i poprzez współpracę z sojusznikami i partnerami. Rozwój floty morskiej Ukrainy można osiągnąć poprzez wysiłki na rzecz budowania potencjału, współpracę przemysłową i wysiłki szkoleniowe, a także darowizny.

V. Współpraca polityczna

Stosunki dwustronne

1. Uczestnicy będą rozwijać bliskie i przyjazne relacje we wszystkich dziedzinach, oparte na wspólnych wartościach i solidarności w obliczu agresywnej wojny Rosji przeciwko Ukrainie oraz wspólnych zagrożeń i wyzwań.
2. Uczestnicy pogłębią swoje stosunki dwustronne poprzez dalsze wzmacnianie formatów regularnych konsultacji, wykorzystując formaty konsultacji wewnętrznych i sektorowych, a także wymianę na szczeblu eksperckim.
3. Uczestnicy rozważą zawarcie nowego dwustronnego traktatu, który kompleksowo ureguluje całość stosunków między Uczestnikami.
4. Uczestnicy będą wspierać wzajemną współpracę gospodarczą, obejmującą handel i inwestycje, dążąc do zapewnienia im korzystnych warunków, uwzględniając ochronę inwestycji, technologii, praw autorskich i patentowych.
5. Uczestnicy będą zachęcać do współpracy typu business-to-business i zapewniać równe warunki działania przedsiębiorcom. Uczestnicy będą również wspierać wykorzystanie istniejących i przyszłych mechanizmów finansowych mających na celu stymulowanie aktywności gospodarczej polskiej i ukraińskiej społeczności biznesowej.
6. Uczestnicy będą wspierać rozwój współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami, samorządami gospodarczymi i instytucjami otoczenia biznesu.
7. Uczestnicy będą wspierać rozwój współpracy naukowo-technicznej.
8. Uczestnicy będą wspierać współpracę pomiędzy polskimi i ukraińskimi przedsiębiorstwami, w tym w dziedzinie usług finansowych związanych z rynkiem kapitałowym i ubezpieczeniami, przy założeniu, że obaj Uczestnicy uznają, iż świadczenie niektórych regulowanych usług (w tym usług bankowych, ubezpieczeniowych lub inwestycyjnych), a także dostęp do rynku kapitałowego nadal podlegają regulacjom europejskim i krajowym i mogą wymagać, w zależności od przypadku, licencji, zezwolenia, powiadomienia lub innej decyzji właściwego krajowego organu nadzoru, które można uzyskać dopiero po spełnieniu określonych warunków przez wnioskodawcę.
9. Ukraina i Polska wyrażają wolę ustanowienia długoterminowego strategicznego partnerstwa w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki. Ważne jest rozwijanie istniejących mechanizmów

współpracy dwustronnej, w szczególności tych dotyczących wymiany akademickiej i naukowej. Uczestnicy są otwarci na wzajemne sugestie dotyczące preferowanych kierunków współpracy dwustronnej, partnerstwa i wsparcia. Ukraina i Polska podkreślają swoją gotowość do wzmocnienia porozumienia między swoimi Narodami, w tym poprzez dążenie – przy wsparciu ośrodków badawczych – do pojednania w odniesieniu do kwestii spornych wynikających z trudnej historii obu Państw.

10. Ukraina i Polska zachęcają swoje uniwersytety i inne instytucje z sektora szkolnictwa wyższego i nauki do budowania bliskich relacji i wykorzystywania mechanizmów wsparcia dostępnych w ramach agencji finansujących i Unii Europejskiej.
11. Uczestnicy będą współpracować w celu opracowania wspólnych narzędzi do badań historycznych, a także wytycznych programowych do podręczników szkolnych na temat historii stosunków obu państw i narodów, ze szczególnym uwzględnieniem braterstwa broni Polski i Ukrainy w wojnie z bolszewicką Rosją w 1920 roku.
12. Uczestnicy postanawiają zacieśnić współpracę w zakresie prowadzenia poszukiwań, ekshumacji i innych działań mających na celu godny pochówek ofiar konfliktów, represji i zbrodni popełnionych na terytorium Ukrainy i Polski, a także w zakresie wniosków do właściwych organów obu Uczestników o przeprowadzenie takich prac.

Opieka społeczna

1. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, już na bardzo wczesnym etapie wojny, podjął szereg działań mających na celu pomoc obywatelom Ukrainy. Były to zarówno najpilniejsze działania recepcyjne, jak i rozwiązania systemowe, mające na celu stworzenie – w miarę możliwości – satysfakcjonującej integracji społecznej i zawodowej osób z Ukrainy, które uciekły z terenów dotkniętych rosyjską agresją. Polska między innymi aktywnie wspierała dostęp obywateli Ukrainy do usług komunikacji elektronicznej na terytorium Polski, w tym: poprzez bezpłatne udostępnienie kilkuset tysięcy kart SIM typu prepaid do komunikacji z rodzinami pozostającymi na terytorium Polski, a także poprzez wprowadzenie nieograniczonego, bezpłatnego dostępu do niektórych stron internetowych udostępnianych przez ukraińskie służby państwowe.
2. Polska przyjęła ponad 1,6 mln osób z Ukrainy, które uciekły z terenów dotkniętych rosyjską agresją, głównie kobiety i dzieci. Dzięki specjalnej ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy mają oni dostęp do pomocy społecznej na równych zasadach z obywatelami polskimi. Wszelkie formy wsparcia dla obywateli Ukrainy, oferowane przez różne systemy, m.in. system wsparcia rodziny, pomoc społeczną, system edukacyjny, w tym wsparcie finansowe, dostęp do usług socjalnych i placówek opiekuńczo-edukacyjnych, przyczyniają się do zwiększenia szans na ich szybką integrację społeczną i wejście na rynek pracy.
3. Uczestnicy potwierdzają wszechstronne wsparcie Rządu Rzeczypospolitej Polskiej i Narodu Polskiego dla obywateli Ukrainy, którzy zostali zmuszeni do szukania schronienia w Polsce, w tym dla dzieci ewakuowanych z rodzin zastępczych na Ukrainie.
4. Polska zaangażowała wszystkie swoje zasoby, aby wesprzeć relokację dzieci z ukraińskiej pieczy zastępczej, przebywających w ośrodkach zbiorowego zakwaterowania, do domów o charakterze rodzinnym. Uczestnicy zgadzają się współpracować w celu stworzenia możliwości dla rodzin zastępczych z Ukrainy, tymczasowo przebywających na terytorium Polski, do przyjmowania ukraińskich dzieci ewakuowanych do Polski z instytucjonalnej pieczy zastępczej na Ukrainie.

5. Uczestnicy potwierdzają gotowość do dalszej współpracy mającej na celu zapewnienie opieki dzieciom ewakuowanym z Ukrainy do Polski.
6. Uczestnicy zgadzają się na wymianę doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie poprawy systemu zabezpieczenia społecznego, dostosowania ukraińskiego ustawodawstwa i polityki w sferze socjalnej do dorobku prawnego i standardów UE. Szczególna uwaga zostanie poświęcona wymianie doświadczeń w zakresie wsparcia socjalnego dla rodzin o niskich dochodach z dziećmi.

Droga do UE

1. Polska powtarza, że Ukraina należy do rodziny europejskiej, a jej przyszłość leży w UE. Polska chwali wysiłki Ukrainy zmierzające do wdrożenia reform w niezwykle trudnych okolicznościach.
2. Uczestnicy potwierdzają swoją wolę konstruktywnej pracy na rzecz integracji Ukrainy z Unią Europejską, mając na uwadze jej pełne członkostwo.
3. Polska jest gotowa wspierać Ukrainę na drodze do członkostwa w UE oraz dzielić się swoim doświadczeniem i wiedzą, kładąc nacisk na praktyczne wskazówki.
4. Polska będzie aktywnie działać na rzecz szybkiej integracji Ukrainy, biorąc pod uwagę postępy w spełnianiu standardów UE przez Ukrainę.
5. Uczestnicy będą się ściśle konsultować, aby zidentyfikować i rozwiązać z wyprzedzeniem, w przyjaznym formacie dwustronnym, możliwe wyzwania związane z procesem akcesji Ukrainy do UE, zwłaszcza w sektorach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania (np. w sektorze rolno-spożywczym). Będą również korzystać z tego formatu, aby pomóc Ukrainie w jej drodze do UE.

Współpraca i koordynacja w ramach istniejących forów i mechanizmów

1. Uczestnicy będą dążyć do zapewnienia, że działania podejmowane w ramach niniejszej umowy są skoordynowane z innymi nurtami działań na forach wielostronnych i mechanizmach, w których obydwójce uczestniczą. Obejmuje to NATO, UE, platformę G7 Multi-Agency Donor Coordination Platform i inne obecne lub przyszłe odpowiednie fora i mechanizmy.
2. Uczestnicy będą również kontynuować bliską współpracę w ramach instytucji międzynarodowych, w tym Organizacji Narodów Zjednoczonych, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE), Rady Europy, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), a także międzynarodowych instytucji finansowych (Grupa Banku Światowego, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Europejski Bank Inwestycyjny).
3. Uczestnicy potwierdzili swoje poparcie dla członkostwa Ukrainy w Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA).

Sankcje

1. Uczestnicy będą nadal pracować nad zapewnieniem, że koszty dla Federacji Rosyjskiej za jej agresję będą nadal rosły, w tym poprzez sankcje i kontrolę eksportu. Uczestnicy uznają wartość środków ograniczających w ograniczaniu dostępu Rosji do finansów, towarów, technologii i usług wykorzystywanych w jej agresji, w ograniczaniu strumieni dochodów Rosji i odstraszeniu przyszłych ataków. Od czasu rozpoczęcia rosyjskiej wojny agresywnej Polska opracowała wspólnie ze swoimi partnerami z UE najszerszy pakiet sankcji, jaki kiedykolwiek nałożono na dużą gospodarkę.

2. Polska będzie działać na rzecz możliwie najsilniejszych sankcji wobec Federacji Rosyjskiej oraz tych w Federacji Rosyjskiej i poza nią, którzy wspierają lub czerpią zyski z wojny lub pomagają w obchodzeniu sankcji w krajach trzecich, zapewniając jednocześnie ich skuteczność. Polska będzie również nadal podejmować zdecydowane działania z partnerami w celu utrzymania presji sankcyjnej na Rosję i zwalczania wszelkich form obchodzenia sankcji, dopóki rosyjska agresja będzie trwała, a integralność terytorialna Ukrainy nie zostanie przywrócona.
3. Uczestnicy będą sobie wzajemnie przekazywać aktualne informacje dotyczące podstaw nałożenia sankcji oraz inne istotne informacje, zgodnie z przyjętymi zobowiązaniami.

Tylko pokój

1. Uczestnicy uznają, że Ukraina i cała Europa nie będą bezpieczne, dopóki nie będzie sprawiedliwego pokoju, który będzie respektował prawa Ukrainy na mocy prawa międzynarodowego. Ukraina i Polska będą zatem współpracować na rzecz sprawiedliwego i trwałego pokoju, który będzie miał szerokie globalne poparcie.
2. Polska z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Ukrainy na rzecz osiągnięcia sprawiedliwego i trwałego pokoju, opartego na zasadach ukraińskiej formuły pokoju. Polska jest gotowa odegrać wiodącą rolę w podejmowaniu kroków naprzód w celu wdrożenia inicjatyw, które odzwierciedlają zasady Karty Narodów Zjednoczonych.
3. Polska będzie wspierać Ukrainę w jej wysiłkach na rzecz natychmiastowego uwolnienia i powrotu wszystkich bezprawnie zatrzymanych, przymusowo przesiedlonych i nielegalnie deportowanych cywilów, przede wszystkim ukraińskich dzieci, a także będzie przyczyniać się do międzynarodowych wysiłków na rzecz pociągnięcia do odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za zorganizowanie nielegalnej deportacji i przesiedlenia ukraińskich dzieci, osób i organizacji zgodnie z prawem międzynarodowym, a w stosownych przypadkach, decyzjami międzynarodowych instytucji sądowych.

Odszkodowanie za szkody, straty i obrażenia spowodowane agresją rosyjską

1. Uczestnicy potwierdzają swoje zobowiązanie do pociągnięcia Rosji do odpowiedzialności za spowodowanie strat lub szkód osobom i podmiotom, a także państwu Ukrainy, w wyniku jej międzynarodowo bezprawnych działań na Ukrainie lub przeciwko Ukrainie, w tym jej agresji z naruszeniem prawa międzynarodowego. Potwierdzają, że Rosja musi ponieść odpowiedzialność prawną, w tym dokonać naprawienia wszelkich szkód spowodowanych takimi działaniami, co pomoże również powstrzymać przyszłe ataki i wesprze odbudowę Ukrainy.
2. Rosyjskie aktywa suwerenne powinny pozostać unieruchomione, dopóki Federacja Rosyjska nie zapłaci za szkody, jakie wyrządziła Ukrainie. Współpracując ze swoimi partnerami w UE i G7+, Polska będzie dążyć do wykorzystania wszystkich dróg, którymi rosyjskie aktywa mogą być wykorzystane do wsparcia Ukrainy, zgodnie z prawem międzynarodowym i prawem Unii Europejskiej.
3. Uczestnicy będą nadal współpracować z państwami G7 i innymi partnerami na rzecz ustanowienia międzynarodowego mechanizmu rekompensat, który zapewni rekompensatę za szkody, straty lub obrażenia spowodowane rosyjską agresją, zgodnie z postanowieniami Statutu rejestru szkód spowodowanych agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, przyjętego przez Rezolucję CM/Res(2023)3 Komitetu Ministrów Rady Europy. W związku z tym Uczestnicy zbadają odpowiednie opcje finansowania międzynarodowego mechanizmu rekompensat, aby zapewnić szybką i odpowiednią rekompensatę ofiarom agresji.

Odpowiedzialność

1. Uczestnicy będą dążyć do pociągnięcia do odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za zbrodnie wojenne i inne zbrodnie międzynarodowe popełnione na Ukrainie lub przeciwko Ukrainie w kontekście wojny agresywnej Rosji, zgodnie z prawem międzynarodowym, w tym poprzez wspieranie pracy Biura Prokuratora Generalnego Ukrainy i Międzynarodowego Trybunału Karnego, w celu zapewnienia, że domniemane zbrodnie międzynarodowe zostaną w pełni i sprawiedliwie zbadane za pośrednictwem niezależnego, skutecznego i solidnego mechanizmu prawnego.
2. Uczestnicy podzielają przekonanie o konieczności zapewnienia odpowiedzialności za zbrodnie agresji przeciwko Ukrainie i ustanowienia trybunału, który zapewni skuteczną odpowiedzialność. Dlatego Ukraina i Polska będą kontynuować swoje zaangażowanie w „Grupie Głównej ds. opcji ustanowienia trybunału w sprawie zbrodni agresji przeciwko Ukrainie”. Uczestnicy zgadzają się, że odpowiedź społeczności międzynarodowej na agresję Rosji, w tym poprzez ściganie zbrodni agresji, ma zatem kluczowe znaczenie dla przyszłości międzynarodowego porządku prawnego.
3. Uczestnicy przypominają, że Ukraina ratyfikuje Statut Rzymski Międzynarodowego Trybunału Karnego, w tym poprawki dotyczące zbrodni agresji przyjęte przez Konferencję Przegładową Statutu Rzymskiego, która odbyła się w Kampali w Ugandzie w dniu 11 czerwca 2010 r. na mocy rezolucji RC/Res.6, zgodnie z postanowieniami Umowy o stowarzyszeniu UE-Ukraina na drodze do członkostwa w UE.

VI. Stabilność gospodarcza, odbudowa i odbudowa

Współpraca gospodarcza, odbudowa i odbudowa

1. Polski wkład w ukraiński opór został uznany, gdy Polska dołączyła do Platformy Koordynacji Darczyńców Wieloagencyjnych dla Ukrainy jako obserwator oraz poprzez swój późniejszy wniosek o pełne członkostwo. Obaj Uczestnicy będą nadal wykorzystywać i wzmacniać mechanizmy koordynacji ustanowione w ramach Platformy, w tym poprzez zaangażowanie przedstawicieli społeczności biznesowych. Obaj Uczestnicy zobowiązują się do kontynuowania pracy na rzecz pełnego członkostwa Polski w Komitecie Sterującym Platformy i innych obecnych lub przyszłych odpowiednich forach i mechanizmach, biorąc pod uwagę strategiczne znaczenie Polski dla odbudowy i odnowy Ukrainy oraz wkład, jaki Polska już wniosła.
2. Polska stała się międzynarodowym centrum odbudowy Ukrainy. Uczestnicy uznają znaczącą rolę, jaką Polska odegrała w ułatwianiu dostaw sprzętu, a także części zamiennych i komponentów do odbudowy ukraińskiego systemu energetycznego i naftowego.
3. W tym kontekście Uczestnicy uznają potrzebę dalszej współpracy w zakresie modernizacji infrastruktury granicznej, również w kontekście kontroli weterynaryjnych i fitosanitarnych, w tym poprzez przejrzystą realizację projektów finansowanych ze środków kredytu pomocy związanej udzielanego przez Polskę, a także ścisłą koordynację służb celnych i granicznych.
4. W koordynacji w ramach UE oraz z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi i międzynarodowymi instytucjami finansowymi Polska będzie dążyć do ułatwienia wsparcia na rzecz odbudowy i odbudowy Ukrainy, w szczególności poprzez Radę Współpracy z Ukrainą. Uczestnicy będą nadal wzmacniać mechanizmy koordynacji wspólnych wysiłków na rzecz wsparcia odbudowy i zachęcać do zaangażowania kierowanego przez sektor prywatny, w tym poprzez mechanizmy ustanowione w Memorandum o porozumieniu w sprawie współpracy w zakresie odbudowy Ukrainy podpisanym między Ministerstwem Rozwoju Gospodarczego i

Technologii Rzeczypospolitej Polskiej a Ministerstwem Wspólnot, Terytoriów i Rozwoju Infrastruktury Ukrainy w Warszawie w kwietniu 2023 r.

5. Uczestnicy uznają potrzebę silnej współpracy sektora prywatnego, pozarządowego i organów samorządu lokalnego w projektach mających na celu odbudowę, rekonstrukcję i modernizację Ukrainy. Uczestnicy będą współpracować w celu wzmocnienia współpracy sektora prywatnego, korzystając z pracy oddziału Biura Narodów Zjednoczonych ds. Usług Projektowych (UNOPS) w Warszawie.
6. Uczestnicy zgadzają się, że działania na rzecz odbudowy i odbudowy muszą być przejrzyste i rozliczalne wobec społeczeństwa ukraińskiego i społeczności międzynarodowej oraz powinny być prowadzone zgodnie z uznanymi międzynarodowymi standardami, regulacjami i najlepszymi praktykami, w szczególności w zakresie walki z korupcją, w tym mającymi bezpośrednie zastosowanie do organów ścigania.
7. Polska będzie ściśle współpracować z Ukrainą w celu określenia i rozwoju odpowiednich i efektywnych kanałów dystrybucji w celu ograniczenia negatywnego wpływu na rynki rolne i zapewnienia uczciwej konkurencji na Jednolitym Rynku.
8. Polska będzie nadal wspierać Ukrainę w umacnianiu jej kapitału ludzkiego i potencjału instytucjonalnego, dzieląc się doświadczeniami w zakresie transformacji gospodarczej, budowania instytucji, reformy samorządu terytorialnego, szczególnie w kontekście negocjacji akcesyjnych z UE.
9. Polska wesprze Ukrainę w budowaniu zwiększonej odporności instytucjonalnej, gospodarczej i społecznej. Będzie to obejmować wsparcie dla Państwowej Służby Ratowniczej Ukrainy w wielu krytycznych obszarach, które wzmocnią ich reagowanie kryzysowe i poprawią ochronę cywilną, w tym obronę cywilną. Szczególny nacisk zostanie położony na zapewnienie inkluzywnego ożywienia społecznego w sektorze edukacji i zdrowia, w szczególności w celu zaspokojenia potrzeb osób najbardziej narażonych.
10. W miarę jak wysiłki na rzecz odbudowy Ukrainy i promowania ożywienia gospodarczego trwają, konieczne jest uznanie kluczowej roli przedsiębiorców. Polska wprowadziła już liczne ułatwienia dla ukraińskich przedsiębiorców.
11. Ukraina zgadza się, że należy wprowadzić uproszczone i przyspieszone procedury, aby ułatwić również wejście polskich firm na rynek ukraiński. Powinno to obejmować przyspieszone procedury uzyskiwania licencji, zezwoleń i rejestracji, co pozwoli polskim przedsiębiorcom na szybkie i skuteczne ustanowienie swojej obecności.
12. Uczestnicy będą współpracować z przedsiębiorstwami ukraińskimi w celu wymiany kluczowego sprzętu przemysłowego, który uległ uszkodzeniu lub zniszczeniu w trakcie wojny, a jednocześnie wzmocnią wzajemne wysiłki na rzecz odbudowy zniszczonego i uszkodzonego przemysłu.
13. Uznając, że wielu członków ukraińskich sił bezpieczeństwa i obrony oraz ich rodziny nadal będą cierpieć z powodu obrażeń i chorób będących skutkiem agresji Rosji, Uczestnicy rozszerzą współpracę w zakresie polityki wobec weteranów, dzieląc się strategiami, standardami, ramami i najlepszymi praktykami wspierania weteranów wojennych i członków ich rodzin w trakcie ich przejścia do życia cywilnego i pomyślnej reintegracji ze strukturą społeczną i ekonomiczną społeczeństwa.
14. Uczestnicy uznają potrzebę zjednoczenia wysiłków mających na celu ochronę ludności i terytoriów Ukrainy przed negatywnymi skutkami min i wybuchowych pozostałości wojny w wyniku rosyjskiej agresji oraz złagodzenie niszczycielskich skutków po jej zakończeniu. Polska

będzie nadal wspierać bojowe i humanitarne rozminowywanie, inicjatywy edukacyjne dotyczące ryzyka i budowanie potencjału.

15. Uczestnicy zobowiązują się do zacieśnienia współpracy w ramach OECD w celu osiągnięcia postępów w kierunku członkostwa Ukrainy w OECD. Polska powtarza, że Ukraina należy do rodziny podobnie myślących narodów i rozwijających się gospodarek przechodzących kluczowe reformy. Ukraina odgrywa już znaczącą rolę zarówno regionalnie, jak i w skali globalnej, zasługując w przyszłości na należne jej miejsce w rodzinie OECD. Polska chwali wysiłki Ukrainy mające na celu wdrożenie reform w niezwykle trudnych okolicznościach. Polska zamierza nadal zapewniać swoje doświadczenie i wiedzę specjalistyczną w celu wsparcia Planu działań Ukrainy w celu wdrożenia Programu Krajowego OECD dla Ukrainy oraz nadal wspierać finansowo Biuro Łącznikowe OECD na Ukrainie w Kijowie, jako część wstępnego dialogu akcesyjnego. W tym celu Polska przeznaczyła również dobrowolny wkład w latach 2022 i 2023 w wysokości 180 000 EUR na utworzenie i umożliwienie działania Biura Ukrainy w Sekretariacie OECD. Polska rozważy kontynuowanie tej praktyki.
16. Bezpieczeństwo energetyczne pozostaje kluczowe dla odporności Ukrainy. Zgodnie z rolą współprowadzącego Polski w ukraińskiej grupie roboczej Peace Formula Working Group on Energy Security, wraz z Danią i Norwegią, a także udziałem w dyskusjach w formacie G7+, Polska będzie kontynuować wsparcie dla sektora energetycznego Ukrainy.
17. Ukraina będzie kontynuować wysiłki mające na celu udoskonalenie swoich ram regulacyjnych zgodnie z przepisami UE w sektorze energetyki i telekomunikacji oraz zapewnienie ich długoterminowej przewidywalności i skutecznego egzekwowania w celu stworzenia optymalnych warunków do dalszej współpracy i przyszłych inwestycji w sektorze energetyki i telekomunikacji.
18. Uczestnicy uznają, że logika nowo utworzonego Instrumentu dla Ukrainy polega na skierowaniu wsparcia finansowego UE na realizację planu odbudowy zaproponowanego przez Ukrainę, a następnie zatwierdzonego przez UE, zwanego Planem dla Ukrainy. Plan dla Ukrainy będzie zawierał wizję odbudowy, odbudowy i modernizacji Ukrainy oraz wsparcie dla reform wymaganych na drodze do członkostwa w UE. Polska jest gotowa wesprzeć Ukrainę w całym procesie wdrażania Planu dla Ukrainy.

Łączność

1. Uczestnicy będą kontynuować wysiłki na rzecz rozbudowy sieci wzajemnych połączeń transportowych i powiązanej infrastruktury, w tym związanej z produktami rolnymi, a także w zakresie transportu, w szczególności kolejowego, drogowego i lotniczego, a także zapewnienia efektywnego wykorzystania istniejącej transgranicznej infrastruktury elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej oraz określenia warunków niezbędnych do zapewnienia stałej przepustowości w celu przesyłu gazu ziemnego z Polski na Ukrainę, w tym dostaw skroplonego gazu ziemnego z polskich terminali LNG.
2. W zakresie budowy dróg Polska rozszerza sieć dróg ekspresowych w kierunku Ukrainy, w szczególności drogi ekspresowe S12 i S17. Ostatni odcinek drogi ekspresowej S12 przed granicą jest współfinansowany ze środków przyznanych w ramach konkursu CEF, do którego Polska i Ukraina przystąpiły wspólnie. Polska liczy na szybką budowę rozszerzeń wyżej wymienionych dróg ekspresowych po stronie ukraińskiej, co zapewni bezpośrednie połączenie drogowe Zachód-Wschód.
3. Jeśli chodzi o kolej, w 2023 r. Polska przywróciła kolejowe przejście graniczne (BCP) na granicy polsko-ukraińskiej Hrebenne-Rawa Ruska. W niedalekiej przyszłości zostanie otwarte

nowe kolejowe przejście graniczne Malhowice-Niżankowice. Polska przygotowuje się również do modernizacji linii kolejowych w kierunku Ukrainy, spodziewając się dalszego wzrostu ruchu. Uczestnicy skupią się na modernizacji skrzyżowania przede wszystkim linii standardowych i szerokotorowych (1435 i 1520 mm) na przejściach granicznych, rozwoju infrastruktury terminali przeładunkowych wzdłuż linii kolejowej nr 65 oraz w rejonie Chełma i Medyki (w tym terminali intermodalnych).

4. Polska jest zainteresowana otwarciem ukraińskiego nieba niezwłocznie po zakończeniu rosyjskiej agresji. Polska zorganizowała szkolenia dla ukraińskich kontrolerów ruchu lotniczego, co pozwala im zachować prawo do wykonywania zawodu.
5. Polska dołoży wszelkich starań, aby nadal umożliwiać swobodny dostęp do usług komunikacyjnych obywatelom Ukrainy z Ukrainy i tym, którzy uciekli do Polski z powodu inwazji Rosji. W latach 2022 i 2023 Polska zakupiła i przekazała Ukrainie prawie 20 000 terminali Systemu Łączności Satelitarnej Starlink (w ramach pożyczki). Polska pokryła opłaty abonamentowe, a wsparcie jest kontynuowane w 2024 r.
6. Od 2023 roku Polska, reagując na zniszczenia infrastruktury energetycznej, w tym infrastruktury służącej do zasilania urzędów i elementów infrastruktury telekomunikacyjnej, rozszerzyła zakres swojej pomocy, kupując i udostępniając Ukrainie urządzenia do magazynowania energii elektrycznej na potrzeby awaryjnego zasilania infrastruktury telekomunikacyjnej na terytorium Ukrainy dla jej obywateli.
7. Polska będzie również wspierać łączność cyfrową na Ukrainie, oferując inne metody łączności.
8. Polska będzie kontynuować wsparcie dla Ukrainy w ramach Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, podejmując odpowiednie działania, takie jak przyjęcie Rezolucji 1408 w sprawie pomocy i wsparcia dla Ukrainy w odbudowie jej sektora telekomunikacyjnego.

VII. Kontakty międzyludzkie i współpraca samorządów lokalnych

1. Opierając się na niedawnym doświadczeniu solidarności i bezprecedensowej pomocy udzielonej przez społeczeństwo polskie osobom z Ukrainy, które uciekły z terenów dotkniętych rosyjską agresją, Ukraina i Polska będą dążyć do dalszego rozwijania głębokiego i wszechstronnego długoterminowego partnerstwa oraz więzi między instytucjami regionalnymi i lokalnymi, a także kontaktów międzyludzkich we wszystkich istotnych dziedzinach.
1. Uczestnicy będą wspólnie działać na rzecz zacieśnienia współpracy między gminami Ukrainy i Polski na szczeblu samorządu lokalnego w oparciu o istniejące i przyszłe umowy partnerskie.

VIII. Pomoc humanitarna

1. W miarę jak Ukraina kontynuuje wczesną odbudowę i rekonstrukcję, Uczestnicy zapewnią kontynuację ratującej życie pomocy humanitarnej tam, gdzie jest ona potrzebna. Uczestnicy będą współpracować, aby zapewnić ukierunkowaną reakcję humanitarną dla potrzebujących, w tym ludności w trudno dostępnych obszarach.
2. Gdziekolwiek to możliwe, Uczestnicy będą stopniowo zmieniać odpowiedź na ukraińskie systemy świadczenia usług socjalnych i krajowo kierowane dostarczanie pomocy humanitarnej. Uczestnicy będą współpracować, aby zapewnić potencjał i finansowanie w rękach ukraińskich władz lokalnych i lokalnych ukraińskich organizacji, które są najbardziej zdolne do kierowania operacyjnym dostarczaniem usług humanitarnych.

IX. Reformy

1. Polska uznaje postępy Ukrainy w zakresie wdrażania reform. Ukraina będzie kontynuować ambitny proces reform, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów reform określonych w celu przystąpienia do UE i opisanych w zaleceniach Komisji Europejskiej z 8 listopada 2023 r., w szczególności wymiaru sprawiedliwości, praworządności, decentralizacji, walki z korupcją i praniem pieniędzy, sektora bezpieczeństwa i zarządzania państwem, które podkreślają zaangażowanie Ukrainy na rzecz demokracji i praworządności, poszanowania praw człowieka i wolności mediów.
2. Uczestnicy z zadowoleniem przyjmują decyzję Rady Europejskiej o otwarciu negocjacji akcesyjnych z Ukrainą, po której powinny nastąpić kolejne kroki proceduralne, tj. screening i formalne rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych. Polska wyraża uznanie dla postępów, jakie Ukraina poczyniła w kierunku realizacji celów leżących u podstaw procesu akcesyjnego.
3. Ukraina będzie kontynuować swoją ambitną ścieżkę reform, aby sprostać obowiązkom wymaganym do członkostwa w UE. Uczestnicy zgadzają się co do znaczenia kontynuacji i zakończenia przez Ukrainę systemowych reform w sektorach obrony i bezpieczeństwa, w tym cywilnej kontroli nad siłami zbrojnymi oraz efektywności i przejrzystości instytucji obronnych i przemysłu obronnego Ukrainy.
4. Ukraina uznaje potrzebę podjęcia dodatkowych kroków w zakresie reform w obszarze walki z korupcją i praniem pieniędzy, sprawiedliwości i praworządności, decentralizacji, ochrony praw osób należących do mniejszości, przejrzystości, bezpieczeństwa żywności i jej jakości, a także dobrego zarządzania w sektorze gospodarczym, rolniczym oraz obronnym i bezpieczeństwa.
5. Ukraina zauważa, że dostosowanie ustawodawstwa i praktyczne wdrożenie dorobku prawnego UE, zwłaszcza w odniesieniu do produkcji, handlu, transportu, norm weterynaryjnych i fitosanitarnych, stosowania środków ochrony roślin i bazy instytucjonalnej, mają zasadnicze znaczenie dla spełnienia wymogów jednolitego rynku UE i decydują o przyszłym sukcesie wielostronnej współpracy Ukrainy.
6. Ukraina zobowiązuje się do kontynuowania procesu reform decentralizacyjnych oraz wzmocnienia i modernizacji administracji zarówno na szczeblu centralnym, jak i subkrajowym.
7. Uczestnicy zgadzają się, że wdrożenie tych reform przyczyni się do wzmocnienia demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz wypełnienia podstawowych wymogów UE związanych z Jednolitym Rynkiem, a także do odbudowy, modernizacji i odporności państwa ukraińskiego.
8. Wszystkie reformy zostaną przeprowadzone zgodnie z priorytetowymi obszarami reform określonymi na potrzeby przystąpienia do UE i Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) oraz w ścisłej współpracy z głównymi darczyńcami, w szczególności Międzynarodowymi Instytucjami Finansowymi, UE i grupą G7. Polska będzie nadal wspierać Ukrainę na tej drodze i jest gotowa zapewnić jej dostosowane wsparcie administracyjne.
9. Mając to na uwadze, Polska wesprze Ukrainę w realizacji jej programu reform i zapewni wsparcie techniczne dla wdrożenia niezbędnych reform, w szczególności w zakresie decentralizacji, rozwoju regionalnego, modernizacji aparatu państwowego, walki z korupcją. Polska jest gotowa rozmieścić ekspertów technicznych osadzonych w administracji ukraińskiej.

X. Postanowienia końcowe

1. Uczestnicy będą realizować niniejszą Umowę zgodnie z prawem międzynarodowym i krajowym.
2. Uczestnicy w razie potrzeby wyznaczą upoważnione organy do opracowywania i wdrażania umów dwustronnych zgodnie z obszarami współpracy określonymi w niniejszej Umowie.

3. Uczestnicy będą się wzajemnie informować drogą dyplomatyczną o upoważnionych organach odpowiedzialnych za realizację niniejszej Umowy.
4. Upoważnione organy Uczestników mogą zawierać porozumienia wykonawcze i techniczne dotyczące szczegółowych obszarów współpracy w ramach realizacji niniejszej Umowy.
5. Niniejsza Umowa obowiązuje przez okres dziesięciu (10) lat od daty jej podpisania.
6. Zgodnie ze Wspólną Deklaracją G7 Uczestnicy zamierzają, aby niniejsza Umowa pozostała w mocy, podczas gdy Ukraina dąży do członkostwa we wspólnocie euroatlantyckiej.
7. W przypadku gdy Ukraina stanie się członkiem NATO przed wygaśnięciem niniejszej Umowy, Uczestnicy podejmą decyzję o jej przyszłym statusie.
8. Niniejsza Umowa może zostać rozwiązana przez każdego Uczestnika poprzez pisemne powiadomienie o zamiarze rozwiązania Umowy skierowane do drugiego Uczestnika. Niniejsza Umowa zostanie rozwiązana sześć (6) miesięcy od daty otrzymania takiego powiadomienia. Rozwiązanie nie będzie miało wpływu na realizację bieżących działań lub projektów, które zostały ustalone przed datą jej rozwiązania, chyba że Ukraina i Polska postanowią inaczej.
9. Niniejsza Umowa może zostać zmieniona i uzupełniona, w tym poprzez dodanie do niej załączników, za obopólną zgodą Uczestników, która musi zostać sporządzona w formie pisemnej.
10. Niniejsza Umowa wejdzie w życie natychmiast po podpisaniu.

Podpisano w Warszawie 8 lipca 2024 r. w dwóch egzemplarzach, w językach ukraińskim, polskim i angielskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne. W przypadku rozbieżności w interpretacji, tekst w języku angielskim ma pierwszeństwo.

Za Ukrainę: Prezydent Wołodymyr Zełenski

Za Polskę: Premier Donald Tusk